

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 ft — kr.
 Félévre 5 — —
 Negyedévre 2 — 50 —
 Egy hóra 1 — —
 Egyen száma 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bermenve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felső K. Lajos Könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatásban (Nagy-uj-utca
 1704. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábolos petit sorozás kr. Nagyobb
 terjedelmű s többzori hirdetések alkü
 szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg
 díj minden külön beiktatástól 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapság sora 50 kr.
 Nyilvántartási költségek minden petit sora
 50 krajczár.
 Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatásban (Nagy-uj-utca
 1702. sz. sz.)
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Igazságszolgáltatás Magyarországnak.

Debreczen, decz. 1.

(K. B.) Nyugati szomszédaink, úgy az osztrákok, mint a németországi németek, szóban és írásban temérdek rágalmat szórtak már reánk. A mi rosszat egy nemzetről el lehet mondani, azt mi ró-lunk mindet elmondták. Az, hogy barbárok s a civilizációra képtelenek vagyunk, még nem is tartozott a nagyobb sértések közé, mondtak ennél sokkal vaskosabb gorombaságokat is. Annymra megszoktuk már a németeknek nemzetünk ellen intézett támadásait, hogy nem is bosszankodtunk miattok, sőt inkább megmosolyogtuk azokat.

Annnyival feltűnőbb tehát az a beszéd, melyet Kronawetter osztrák képviselő a reichsráth nov. 29-iki ülésén tartott, mely beszéd teljes igazságot szolgáltat Magyarországnak. Ily hangon, ily nagy elismeréssel Magyarországról még nem beszélték a reichsráthban, hol többnyire a gyűlölet és kicsinylés hangján emlékeznek meg rólunk.

Kronawetter kikelt a reichsráthban fölmerülő klerikális és reakciónális törekvések ellen, melyekben a kamarilla föltámadását látja. Kárhóztatta azon irányt, mely a reichsráthban a Magyarországgal ellen való harcot kezdeményezi. Nyilatkozta kimondta, hogy mióta Magyarországnak a Habsburg-dynasztiából való királyi vannak, mindig előtérbe lépett ez a Magyarország ellen való gyűlölet.

A reakciónáriusok fékevesztett dühe azért irányul Magyarországgal ellen, mert ez az ország volt mindig a szabadság utolsó védőbástyája és mert Magyarország révén szerzte vissza Ausztria több ízben elveszett szabadságát. Ezért akarják a reakciónáriusok Magyarországot gyökerestől kiirtani, mert tudják, hogy azután szabad tér nyílik abszolútisztikus vallási túrelmetlenségüknek és hogy aztán a többi népek szabadsága is odavész. Magyarországnak csak az országgyűlés hozzájárulásával lehet vallási törvényt hozni. Csak egy ízben engedett meg magának egy magyar király, II. Rudolf, vallási tekintetben olyasmit, a mit sem előtte, sem utána egyetlen magyar

király sem engedett meg magának: az 1604. évi 21. törvénycikkhez önhatalmulag egy 22. törvénycikket függesztett, melylyel a protestáns vallást egész Magyarországnak megtiltotta; azonban Magyarország nyomban élt jus opponendi et resistendi-jével és fegyverrel védte meg alkotmányát. A király kénytelen volt engedni s a protestánsok ellen kiadott rendeleteket visszavonni. Róma hatalma mindenkor megtört a magyar határon és ezt azok az urak nem bírják megbocsátani. Nem bírják megbocsátani, hogy még van egy határ, hol Róma hatalma megtört, megtörik és meg fog törni. Ezért gyűlöli a klerikális párt annyira Magyarországot; a klerikálisok hatalma véget ért Magyarországnak. Valahányszor megkísérlették Magyarországot szabadságától megfosztani, ez az ország mindenkor megvédte jus opponendi et resistendi-jét és visszazerezte szabadságát. Nem 48-ban történt ez első ízben. Az eperjesi vérbíróság eléggé bizonyítja, hogy Magyarország mily erővel, hősiességgel és kitartással védte meg szabadságát. Magyarországból kerültek mindig Ausztriába a szabadabb törekvések.

Midőn 1848-ban egész Európában a szabadságért folyt a küzdelem, Magyarországnak volt az, a melyt az követelte, hogy az osztrákok is alkotmányos jogokat élvezzenek. Kossuth volt az, ki 1848. márczius 1-én tartott híres beszédében, melyet a bécsiek ujongó örömmel fogadtak, azt mondta: »Magyarországnak saját jövője biztosítása végett arra kell törekednie, hogy az osztrák örökös tartományok is alkotmányt kapjanak.« Abszolútisztikus Ausztriával Magyarország nem akar együtt maradni és azért gyűlölik Magyarországot oly keservesen a reakciónáriusok és a klerikálisok, akiknek az a céljuk, hogy a nemesség és a klérus hatalmát, a jobbágyok nehézgátját visszaállítsák.

Beszéde további folyamán azt fejtette, hogy miért fűztek 1848-ban Magyarország győzelméhez oly nagy reményeket? Mert tudták, hogy az, a miért Magyarországnak harcolnak, nem csupán Magyarország ügye, hanem a szabadság eszméjének diadala. Addig nem viselhetik a kormány iránt biza-

lommal, míg ez határozottan ki nem jelenti, hogy a Magyarországgal kötött kiegyezéshez minden körülmények közt ragaszkodik. Ne bízzék a miniszterelnök Schwarzenbergben és társaiban, hanem csatlakozzék a szabadsághoz!

Kronawetter, ki ily bátran, ily nemesen nyilatkozott Magyarországnak szabadsági törekvéseiről, megérdemli, hogy e beszédét a magyar nemzet halás elismeréssel viszonozza. — Csak helyeselhetjük tehát, hogy több országgyűlési képviselő üdvözlő sürgönyt intézett hozzá. Kronawetter jól ismeri a magyar történetet, jól ismeri azon szerepet, mely Magyarországra mint a szabadság védőbástyájára vár. Halásan ismeri el, hogy Ausztria népei Magyarországnak köszönhetik a szabadságot s Magyarország volt az, mely a klerikális és reakciónárius törekvéseket mindig visszaverte. Kossuthot a bécsi nép mint a szabadság apostolát üdvözlötte s a mai osztrák reakciónáriusok a Kossuth-kultuszban forradalmi ténytet látnak.

Örülünk rajta, hogy Ausztriában is észrevették már, hogy a jelenlegi reakciónárius irányzat a szabadságot veszélyezteti s jól esik tudnunk, hogy a szabadság barátai Magyarországra tekintenek, mint a szabadság mentevárára. Felemelő e tudat Magyarországra nézve s míg itt a reakció ellenünk bujtozgatja a nemzetiségeket, addig más oldalról melletünk lesznek a szabadság barátai, kik jól tudják azt, hogy Magyarország szabadságának eltörlésével Közép-Európa népeire rabszolgaság vár!

A lecsilapított szabadelvűpárt.
 Budapest, nov. 29. A szabadelvű pártkörben ma értekezletet tartottak, melyen jelentésként tárgyak után — W e k e r l e Sándor — néhány érdekesség megjegyzést tett a párt beléletét érdeklő ügyben. Köszönetet nyújtott a párt tagjai részéről irányában különlegesen kifejezett bizalomért, melyet a parlamentaris kormányzatnak megfelelően természetesen csak a vele szolidaritásban álló kormány tagjaival együttesen fogadhat el. Biztosítja a pártot, hogy a kormány mindent el fog követni, hogy programját megvalósítsa, azon párt támogatásával, a melyből alakult, esetleg azok segélyével is, akik a párttal csatlakoznak. Biztosíthat mindenkit arról is, hogy a kormány semminemű különleges befolyás alatt nem áll. Ilyesmit irányában senki nem gyakorol, sőt még sem kíséreltetett s megnyugtatóan kijelentheti, hogy ilyenek nem is léteznek. Ismétli egyik előző értekezleten tett azon kijelentését, hogy a kormány közvetlen érintkezésben akar állani a párt összes tagjaival. Óhajtja, hogy az eszmék itt a párt kebelében vitassanak meg s kéri, hogy ezen előterjesztést megnyugtató tu-

domásul véve, a felmerült incidenst ezzel teljesen befejezettnek tekintsek.

Előzők erre kijelentette, hogy az értekezlet a legnagyobb örömmel vette tudomásul a miniszterelnök előterjesztését.

Ezzel a nyugalom a pártban a t a s z ó l a g helyreállott.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése nov. 30-án. —

A képviselőház tegnapi ülésén a Vaskapucsatorna mélyítéséről szóló törvényjavaslatl foglalkozott.

A vita nagyobb arányokat nem öltött. A nemzeti párt részéről Gaál Jenő szakszerű beszédben meggyőzően fejtette ki a maga álláspontját, mely egyrészt bírálat volt a múlt-ról, másrészt pedig aggodás a jövőért. Közgazdasági és pénzügyi szempontból egyaránt agályosnak tartja a javaslatot s ezért nem fogadhatja el. P a p p Elek, mint egyszerű földmívelő és polgár a dunai hajózás felvirágoztatását kívánva, e javaslatot, mely e célú akarja elősegíteni, a maga részéről pártolja. Hangsúlyozta, hogy ezt a kérdést nem tekintí pártszempontból s a kormánypárt helyeslése közben jelentette ki, hogy a javaslatot megszavazza.

H o r v á t h Gyula abból a szempontból kifogásolta a javaslatot, hogy midőn annyi közgazdasági érdekünk vár kielégítésre, nem szabad megszámlálhatlan milliókat befektetni oly kísérletbe, mely első sorban nem magyar érdekeknek, hanem a dunai tartományoknak válik hasznára. Beszédének további folyamán Lukács Bela kereskedelmi miniszterrel polemizált, ki Gaál Jenő után szólalván fel, kissé könnyedén bánt el a külföldi szakértőkkel, a miért is Gaál Jenő a »nemzetközi illem«-re bivatkozva, nyomban elégtellel szolgált a meg-támadottaknak. Horváth Gyula beszédében igen szellemesen fejtette ki, hogy a hazai szakértelem azért nem bír tekintélyvel, mert a miniszterek csak egyféle szakértelmet fogadnak el: olyat, mely az ő vélekedésüknek megfelel. Megrendelt szakértelmek nevezte a miniszteri tervek támogatására szolgáló szakértelmeket.

H o r v á t h Gyula e fejtegetéseire M i k l ó s Ödön válaszként s az a hír, hogy államtitkárnak van kiszemelve, figyelmes hallgatóságot biztosított a fiatal szónoknak. Védte a Vaskapucsmunkálatokat s a hazai műszaki kart, mely szerinte megrendelt szakvélemények adásáig nem alázza le magát.

Ezzel a vita be volt fejezve s az előadó és a miniszter rövid felszólalásai után a ház többsége a javaslatot elfogadta. A részletes tárgyalásnál H o r v á t h Gyula reflektált röviden a miniszter és az előadó felszólalásaira. A javaslat egyéb szakaszai vita nélkül fogadtattak el.

Az ülés végén V a j a y István interpellált. Az interpelláció indokolásakor oly zaj keletkezett, hogy Bolgár Ferencz indulatosan ki-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Mária Terézia halála.

Mária Terézia haláláról a legterjedelmesebb leírást — Sonnenfels udvari tanácsos adta, ugyancsak kimerítő életrajzát is adta a bécsi egyetemem, mely előadásai önálló alakban is kiadattak 1880 végén. En csakis a halálára vonatkozó részt kivonatolom — lehető rövidséggel.

Mária Terézia 1780 november 29-dikén halt el, esti 9 óra előtt. A mint beteg lett, rögtön mondta: »nem sokáig viszem«. De ezt oly vidám elmével s arccal mondá, hogy jóslatát komolyan senki nem vette. Csak halála előtt négy nappal kezdettek aggodni. Oly erőben volt azonban még, hogy az urvacsoráját vivő főpápnak eleibe mehetett az előszobába és azt tőle térdelve vehette. Még ezután is, egész 27-dikéig némi remény csillámlott a körülötte lévők szívében, mit a királyné vidámsága is elősegített.

De a következő napon vége volt minden reménynek s föl is vette az utolsó kenetet. Környezetét ezután kiküldte, csak fiát Józsefet marasztalta ott, kibe igy szólt: »Az Isten az én életem felől parancsol; jól érzem: valamit holtom után hátra hagyok, az mind nem az enyém, mind valamennyi Felségedé lesz, egyedül csak két leányom (Mária és Erzsébet) az én sajátom, ezt is Felségednek által adom: ne csak Fejedelmök, ne csak testvérjök, hanem atyjok legyen! Ugy vélem, —

hogy mindegyiknek becses örökséget hagyok. József császár megnyugtatta anyját, s midőn majdnem sírásra fakadt, Mária Terézia elnémitá s a birodalom sorsáról kezdett beszélni, a miről azonban részletek nem jelentek meg.

Utolsó két napját szokott foglalatosságai-ban tölté a királyné. De oly élénk elmével dolgozott, mint máskor, aláírásokat ekkor is végzett, habár azt koronként félbe kellett szakítania. Végrendeletén tett némi változásokat. Kimulása ideje, amint közelgett, környezete annál szomorubb lett, ő azonban nyugodtan várta sorsát. Azon alkalmatosságra való könyvet olvastatott egyik udvarhölgye által. Az olvasás közben, a halálra szóló cikelyre akadván, a beteg iránti kiméletből nem akarta a felolvasó elolvasni. De észrevette a beteg s parancsolta annak olvasását is. Látva, hogy az olvasó könnyez, ezt mondá: »Tavozzál! minek utána kísírtad magadat, jöjj vissza s folytasd tovább olvasásodat.

A többi udvarhölgyeinek, kik hasonlóan sirtak, ezt mondá: »Mindnyájan felettébb féltélek vagytok, egy cseppet sem felek a haláltól: 15 esztendőktől fogva barátkozom veletek. . . Rövid szunyadozás után ismét igy szólt: »Ne hagyjátok aludnom! látni kívánom a halált, mikor jövend, s mentől bátrabban a szemé közé tekinteni.« Ezt mosolyogva mondta. Hasonló trefás beszéddel szólott közelgő halála felől. Midőn a híves szellőért (a meleg szobát még a fagyos tél idején sem szenvedte) epedt, ily szavakra fakadt: »A ködös idő nem a legalkalmasabb ily messze utazásra.«

Orvosainak meghagyta, hogy közelgő utolsó perceit okvetlen jelezzék, el ne titkolják. Mindazáltal haldoklását maga vette legelőször észre. Ezek-e a halálnak utolsó vonaglásai? — kérdé mellette álló orvosát. Talán nem az utolsó — felelt rettegve. »Tehát az utolsóknak ugyan nehezeknek kell lenniük.« Ez volt, egész betegsége alatt, egyetlen panasza hangja.

A forráság nagyon megviselte testét, az utolsó percéig eszméletlenül volt, s oly bátran halt meg, mint a mily hősiessen verte visza elleneit, kik trónjától akarták megfosztani. Alkotmányos érzelmű nem volt ugyan, de a megvei önkormányzatot azért, még sem törle el Magyarországon. Országgyűlést azonban 40 éves uralkodása alatt csak kétszer tartott. De ezt könnyen teheté, mert a nemesség nem sürgeté az országgyűlést tartását. És pedig nem kívánta azért mivel Mária Terézia a nemesség adóztatását is kezdé sürgetni az 1761-iki országgyűlésen, s egyéb enyhítéseket is akart tenni a jobbágyok sorsán. Törekvései hajótörést szenvedtek a nemesség csökönységén, a miért ingerülten feloszlata az országgyűlést. Többet nem is hívott össze, de a nemesség sem bánta ezt, nehogy az udvartartás újból szóba kerüljön.

A magyar nemzet iránt rokonszenvezett mindég a királyné, mióta trónját oly hősiessen megvédte a nemzet. De a főuri körök egy részének elnémetesítése az ő befolyására vezethető vissza, a mit alig tudott a 40-es években megtörni Széchenyi és Kossuth, az ország két reformátora. Mindazáltal halálával is

kell adóznunk a királyné emléke iránt, mert a pesti egyetem alapját ő veté meg, miáltal a tudományt fejleszté hazánkban. Vácson főiskolát alapított a nemes ifjak számára 1768-ban, ő adta Fiumét az országnak, miáltal utat nyitott kereskedelmünknek stb.

Mária Terézia a trónon sem tagadta meg női nemét. Nagyban szeretett háziasítani. Ezenkívül mint anya is megálta helyét, mert 16 gyermeke volt, halálakor 10 volt még életben. Fennkölt gondolkozását semmi sem jellemzi jobban, mint Antónia francia királyné leányához intézett levelei. Folyvást inté, hogy magas állásában se feledkezék meg női kötelességéről, érdeklődjék minden iránt s legyen pártfogó ott, a hol kell. Mária Terézia a magyarokról egy helyen azt írta, hogy a sirig szeretni fogja e nemzetet, ki lehet vele jönni, csak kár, hogy annyira irtózik a reformtól . . . A nemesi intézmény korában ez másként nem is lehetett. Bár e jelenségre befolyt az is, hogy az udvarral szemben folyóvást védő állapotban kellett lenni a nemzetnek és igy minden reformmal védő erejét hitte gyöngölni. — Midőn Mária Terézia csodálkozását fejezte ki egy ízben a nádor előtt, menyire irtózik a nemzet minden reformtól, a nádor azzal felelt vissza, hogy előadta a nagy királyné elődeinek az ország alkotmánya ellen intézett örökös támadásait, a mi a nemzetet óvatossá tette a királyi előterjesztések iránt, innen datálódik a reformok elleni irány. — Mária Terézia ez őszinte nyilatkozatra sírásra fakadt s mentetgetni kezdé elődeit.

Ürmössy Lajos.

áltolt fel: „Hát a katolikusokat szabadon és hangosan gúnyolhatják? Vajay beszédét többször zajos közbeszólások zavarták meg. Nagy derültséget keltett g. Károlyi Gábor ki-jelentése, hogy ő örül annak, hogy exkom-munikáltak. Vajay visszafellel: „Majd imádko-zunk a bűnösökért!”

Végül Thaly Kálmán szólalt fel és az interpelláció azon részét, mely a komáromi apát-plébános ügyére vonatkozik, nem ide való-nak jelentette ki, miután az ügy bírói elintézés alatt áll.

Ezzel az ülés 1/4 3 órákor véget ért.

BELFÖLD.

Főurak agitációja. Apponyi Albert gróf nagy beszéde mindenkit meggyőzött a kulturharcz veszedelmes és céltalan voltáról, de a főrendiház tagjai körében még mindig nagy agitáció folyik a polgári házasság ellen. Ivetek köröznek s így akarnak szavazatokat szerezni a polgári házasság megbuktatására és a mostani házassági mizeriák föntartására. Konventikulomokat is tartanak, amelyekben bizonyítják, hogy vége van Magyarországnak, ha megorvosolhatik a mai helyzet, amelynek kép-telenségét oly bámulatraméltó luciditással vi-lagította meg utolsó beszédében a nemzeti párt vezére. Legközelebb is lesz ily természetű összejövetel a főrendiház egyik tagjának pala-tájában, amelyen állítólag Vaszary Kolos her-czegprímás is meg fog jelenni.

Az Alföld nem kap több tót gyereket. A felvidéki magyar közművelő-dési egyesület igazgató-választmányá Nyitra-n ülést tartott, melyen a tót gyermekeknek az Alföldre való telepítésénél tapasztalt viszássá-gokra való tekintettel a telepítés abban ha-gyását határozta el és az ügy tanulmányozá-sára, valamint javaslat készítésére albizottsá-got küldött ki. Elhatározta továbbá a választ-mány, hogy felkeri a kereskedelmi minisztert, hogy munkalapot készítsen a népszámlálási adatokból, melyből kitűnjék, hogy a felvidéken az egyes községekben anyanyelvén kívül hány-an tudnak magyarul, illetve hány magyar tud más nyelvet is. A jövő évi rendes köz-gyűlés Turóc-Szent-Mártonban lesz.

Vád alá helyezett oláh ügyvédek. Az oláh ügyvédek, kiket, amiért a bécsi deputációban résztvettek, az aradi ügyvédi kamara vád alá helyezett, felebbezési adtak be. A felebbezés oláh nyelven van szerkesztve. Szerkesztője Pap István, román elvtárs. A fe-lebbezés memorandumszerűen van kidolgozva és azt francia és német nyelvre lefordítva, a külföldön is terjesztik.

Elnökválasztás a pénzügyi-bi-zottságban. A képviselőház pénzügyi bi-zottsága Harkányi Frigyes helyettes elnök el-nöklele alatt tartott tegnapi ülésében élénk előjzések közt egyhangulag megválasztotta el-nökének Széll Kálmánt.

KÜLFÖLD.

Forradalmi hang Szerbiából. Belgrád, november 29. A radikális „Takovo Milanovace” mindkét regent a leghevesebb módon támadja meg és Ristic regent Mihály fejedelem gyilkosának, a második regent pedig tolvajnak nevezi. A czikk, telve vádak-kal, így végződik: Mi, takovai hősök utódai, kik a törököket fegyverrel elűztük, puskákkal varunk tégedet, hogy szivedet, májadat, béle-det széttejjük. Ha vért akarsz, itt van, de a te véred is el fogja borítani Belgrád kövezetét. Ki az alkotmányt és a törvényeket tiporja, az

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Irtá: **V. Gaál Karolina.** 38.

(Folytatás.)

XXIII.

L e n t a v ö l g y b e n .

— Hol van Szidi báróhölgy? kérdezte lord Dubardon Jenőtől. Nem látta?
Jenő a völgybe mutatott.
— Nefejejtset szedni ment Möricz ural. Mondta.

Ugy menjünk utánok.
— Mehetünk! helyeslé Margit. Az egész társaság lent van már a „Remetekunyhónál”, csak mi ketten bolyongunk még fönn.
— És mi ketten, nemde, mylord? Kérdé rőtön Szeréna.

— De kérem, az nem igazság, szólt az angol, hogy egész uton egy hölgyet untasson az ember, kapitány úr vágyódik, tudom, rég nem látott honleányait sorra ismerni, és én közülök minél többet! tehát csereljünk Sorá-nyi kapitány, tüzzünk ki más lobogót! (Jenő titkon intve kérte cserére.)

— Legyen! — Meghajtá magát Margit felé, azután kimondhatlan kellemmel nyújtá férfias karját Szerénának.

Margit duzzogva tekintett rájuk... A lord karját azonban elfogadta s előre vitte őt a fahordó kocsiik rendes levezető útján.

Margit nem tudott angolul, de francia nyelven élénk társalgást kezdtek.

A Lord csakugyan neki is udvarolt, neki is panaszla szerencsétlen sorsát, mely üldözi. Beszélte Szidi hidegségéről.

Szeréna nem mert feltekinteni érdes, deli vezetőjére.

minden szerb legnagyobb szentségét tiporja és annak a nép puskákkal fog fizetni.

Vallászsere parancsszóra. Az orosz- lengyelországi vasutak összes lengyel, tehát római katolikus tisztviselői utasítást kap-tak, hogy február 1-ig jelenték be a hatóság-nak orosz hitre történő áttérésüket, különben elbocsátottaknak tekinthetik magukat.

Kísérletek új fegyverekkel. Bécsben — egy idő óta 65 milliméteres is-métlő-fegyverekkel tesznek kísérleteket s mint-hogy ezek azt bizonyítják, hogy a kísérletek sikerültek, a kísérleteket 6,55 és 5 milliméte-res fegyverekkel is folytatni fogják. A 6,55 mi-liméteres ismétlőfegyverekkel folytatott kísér-leteknél sárgaréz töltényhüvelyvel ellátott, 10,5 gramm súlyu acélgolyókat használtak; a puskapor 2,6 grammot nyomott. Azt hiszik, hogy a fegyver átmérőjének fokozatos csök-kenése által még nagyobb eredményeket ér-hetnek el és egyszerűsödnek a töltények súlyát is kisebbíthetik.

A francia kormányválság. Pá-ris. nov. 30. A mérsékelték nem akarnak részt venni a kabinetalakításban. Brisson radikális miniszteriumot szándékozik alakítani s e vég-ből érkeztet Loubetvel, Floquetvel, Carnot-val; Freycinetről kétes, hogy belep-e az új miniszteriumba s ennek oka személyes ellen-tétekben rejlik.

Tallózás.

(Az új pénz — Fegyver-barátság. — Mi lehet egy ke-nyér ára? — A polgári házasság. — Az adó-szról. — Ki milyen krisztkindit vár? — Csoda a XIX-ik szá-zadban.)

Nem sokára forgalomba jő az új pénz. Rongyos bankók helyett szép sárga aranyak és fehér ezüstök fognak halom számba heverni Wertheim-kasszáknban.

Sokan már előre is félnek az ércpénz-től, hogy miként fogják azt elhelyezni. Bankó-ból sokat lehet egy tárczába összegyűmőszölni, míg az ércpénz több helyet kíván. Ha va-laki vásárra akar vienni 3—4000 forintot, azaz 6—8000 koronát, ugyancsak meg lesz akadva a temérdek ércpénzzel.

Hát mindazok, a kik kényelmetlennek fogják találni az ércpénzt: egész bizalommal hozzák mi hozzánk. Mi adunk érte — papírost.

Ha A. nak és B.-nek ellensége C: akkor A és B között könnyen létesülhet a szövetség C ellen.

E logikai tétel természetessé teszi a függetlenségi párt és nemzeti párt közti fegyver-barátságot.

Hanem azért kötve higgyünk a komának! Jusson eszünkbe a debreczeni II-ik kerületbeli képviselő-választás, hol ugyan nem a nemzeti párttal, hanem az u. n. pártönkivüliekkel szó-vetkeztünk, kiknek jelöltjét mi segítettük diadalra. — A legközelebbi választáson aztán ugyanazon jelöltet szemben találtuk magunkkal. Így kapartuk mi ki a gesztenyét a tűzből — mások számára!

Jusson eszünkbe az is, hogy b. Kaas Ivort Budapesten a belvárosban szintén a füg-getlenségi párt segélyével választották meg egyszerű képviselővé. És b. Kaas Ivor, a fegyver-

Jenő pedig úgy el volt fogulva, hogy egy hanghoz se jutott, melyen kellőleg megindit-hassa a társalgást. Végre elkezdte:
— A hölgyek lépik a szegény virágo-kat, hogy kezeik közt, vagy, keblükön elher-vaszthassák.

— En otthon szorgalmasan ápolom őket. Felelt iassan Szeréna Friss vizet adok nekik a pohárba.

Bámult önmagán, a szó alig tudott ki-jönni ajkain. Arca égni kezdett és karját re-megni érzé Jenő.

— Kisasszony fázik? Az est elközelg, a völgyben hűs szellő leng.

— Nem fázom; inkább nagy a hőség.

— Ah, mi szép est volna ez a tengeren, kisasszony. Sohase volt még tengeren?

— Csak a mi kis Balatonunk viharát él-tem át, s azt mondják, ez fogalmat ad a ten-geri nagy viharról.

— Mily érdekes volna az, ha úgy lehet-ne, a mint néha elgondolja az ember. Mert hiszen gondolnunk szabad! Például, ha itt egy tengerpart volna, várna engem egy fel-szerelt, csinos hajó és így vezetném be oda Szeréna nagysámat.

— No, lássa, Sorányi, e beszédére csak-ugyan fázni kezdék! Hallani vélem a tenger feltornyosuló hullámainak tompa zugását s felek!

— De felséges a nap lemenetelét a hajó fedelzetéről nézni. Így karöltve néznénk!... Ott vannak a matrózok, sűrűnek-forognak; látnák, hogy kapitányuk bevezette kajútjébe szép nejét... Üdvözlik az embert... Nejét? Hát van önnök neje?

Jenő felkaczagott.

— Hogy ne lenne, kisasszony? Hát csak én volnék oly boldogtalan halandó, a kinek

barátság egyik szószólója, most lement Békésre, hogy a függetlenségi párt egyhangu diadalát megátolja. Persze, hogy megbukott, de ez azért tettét más színbe nem öltözteti.

Ne felejtjük el azt sem, hogy néhai Törs Kálmán — a fegyver-barátság daczára — a nemzeti párt buktatta meg.

Ilyen tapasztalatok után, ha a fegyver-barátságot font akarjuk tartani, ám tegyük azt, de jobban vigyázzunk a szövetségesre, mert igaz az, hogy »Kein Bruder in der Politik!«

B. Kaas Ivor, mint a »Budapesti Hirlap“-ban megírta, egy kenyeret vitt haza Buda-pestre Békésről, a lezajlott választási mozgal-mak emlékeül.

Ugyan hány forintjába került neki ez az egy kenyér?

A polgári házasság ellen heves agitációt indítottak a katolikus papok, kik állítólag dogmába ütközönek tartják ezt, holott inkább a stólat féltik.

Meg kellene házasítani a papokat is s mindjárt más hangon beszélnének a polgári házasságról!

Erősen szorítják az adót. A városi adó-hivatal alig győzi a munkát, annyi adófizető jelentkezik.

Ha különösen április 15-ike előtt ily szigorral fogják behajtani az adókat, mint most, annyi függetlenségi választó lesz Debreczenben, hogy kényelmesen leszavazzuk a kormánypár-tot mind a három kerületben!

Közeledik a karácsony, Krisztus urunk születésének ünnepe. Sokan epedve várják e napot, illetve a krisztkindit, mely olyan ked-vevé teszi a karácsonyi ünnepet.

A kis leány — babát vár.

A kis fiú — falovat.

A szerelmes leány — völgyényt.

A deák — jó legációzt.

A zsidók — polgári házasságot.

Tisza Pista — miniszteri tárczát.

A tisztviselő — fizetési fölemelést.

Az újságíró — sok előfizetőt!

A mamelukok zúgolódnak. Nem akarnak többé néma rabszolgái lenni a kormánynak, ha-nem azt kívánják, hogy az ő véleményüket is hallgassa meg a kormány.

Ime tehát mégis történnék csodák, pedig azt mondják, hogy a csodák kora lejárt. Hát nem csoda é az, hogy a mamelukok, kik eddig parancsszóra vakon szavaztak és engedelmes-kedtek, ezután véleményt akarnak nyilvánítani?!

(Sarló.)

Határidő-naptár.

Decz. 1. Dalestély a Margit-fürdőben.

Decz. 3. Alföldy Károly próbahálja a Margit-fürdőben.

Decz. 4. Hajtővadászat a Nagy-Cserén.

életársnője ne volna? ... Hanem a képet engedje kiegészítnem, kisasszony, — végre a nőcske megelégt a tengeri nehéz utazást és csöndes partra kívánkozik... A kapitány-férj szeret nejevel utazni, de jobban szereti őt a számára készített kis otthonban tudni.

— És hol van nejeük ez otthona?

— Itt, Magyarhonban. Felelt mosolyogva Jenő. Van kis gazdasága, ott urnó és gondos háziasszony! Es én imádni tudom őt.

— Szerencsés feleség! Sohajtá Szeréna. Mert ha igaz az, hogy a leány hivatása a férjhezmenés, csakugyan eléri a czélt és tud-ja akkor, hogy ő is valamely hivatásra van teremtve.

— De mig az ember ilyen kedves, jóa-karatu nőt talált, addig sokat csalódott, keres-gélt a hamis gyöngyök között...

— De ön mégis talált?

— Az enyimek segélyével, igen. Fivé-rem nem akart beleegyezni, de jó anyám... ő igen.

— Sorányiné asszony? Ah, tehát ön csak mesél, mintha már minden meg volna?

— Mintha már minden meg volna, ugy, igen, kedves Szeréna kisasszony... Mi akadályom lenne? Pénzre ráségitett a sors, szorgalmam, erős kitartásom, eszem által. Csön-des házi életet akarok élni azon időközökben, mikor házamba pihenni térek... Egy ked-ves nő, ki izes étket rakja elem... tárt karokkal vár... és...

— Igaz! szót komolybusan Szeréna, Margit kisasszony ilyen feleség tud lenni majd.

— S miért éppen Margit? Lehet annak kérem más neve is.

— De hát, kérde jived Szeréna, elfor-dulva a sötét szemek kifejezésétől, én ugy tu-

Decz. 4. Az ügyvédi kamara tisztújító köz-gyűlése.

Decz. 4. Csokonai-ünnepély a főiskolában.

Decz. 7. Rendkívüli városi közgyűlés.

Decz. 10. Kereskedő ifjak táncszelvénye a Mar-gitfürdőben.

Decz. 17. A Fröbel-egylet tombola-estélye.

Ujdonságok.

* **Csikorgó hideg** van már napok óta. A nedves, borongós őszi időből minden átmen-et nélkül egyszerre estünk a csikorgó janua-riusi hidegbe. A járó-kelők dideregve szalad-nak az utcákon s a női nem arczán tűz-ró-zsákat csattant a hideg, míg a férfi bajuszokra fehér zuzmára virágokat rak. A tél egész pom-pájával, egész hidegével beköszöntött. Kor-csolyázás és disznótorok egyaránt kezdetüket vetek. Elkezdődtek a téli örömsök, de elke-ződtek a téli nyomorúságok is. A télnek is meg van a maga kellemes költsége, de a háttérben ezt az aranyos nyílt valami sötét, unalmas, szürke homály nyeli el, a mi nyo-mort és nélkülözést jelent.

* **Eljegyzés.** Bereznay István várpalán-kai (Beregvarmegye) jegyző a múlt vasárnap váltott jegyet Vass Szerénával, Vass György beregvarmegyei főlevéltárnok leányával, lapunk f. szerkesztőjének sógornőjével. Az ifjú pár-nak őszinte szívből kívánunk boldogságot, — melynek védő karja vezesse őket az élet út-jain s hintse be virággal életpályájukat a leg-nemesebb érzélem: a soha ki nem alvó sze-retet!

* **Csokonai-ünnepély.** A magyar irodalmi önképző társulat által, a főiskolai énekkar közreműködésével 1892-ik évi december hó 4-en, a főiskolai énekkeremben rendezendő Csokonai ünnepély tárgysorozata. I. szakasz. 1. »A reményhez.« Előadja a főiskolai énekkar. 2. Előadja a főiskolai énekkar. 3. A tihanyi e ch o-hoz.« Előadja a főiskolai énekkar. 4. Óda a Irtá: Csécsey Imre, Szavalja: Nagy Kálmán 4. jh. 5. »A csikó b ő r ő s k u l a c s h o z.« Előadja a főiskolai énekkar. II. szakasz. 6. H u m o r e s z k. Irtá: Spitz Ödön. Fel-olvassa: Szűcs Sándor 1. jh. 7. »N o r m a n n d a l.« Kükentől. Előadja a főiskolai énekkar. 8. K o m o l y s z a v a l a t, Páli Lajos 3. thól. 9. N é p d a l o k. Wangen Sommertől. Előadja a főiskolai énekkar. 10. V i g s z a v a l a t. Keckeméthy Gyulától. 11. »G y ő z e l m i d a l.« Hubertől. Előadja a főiskolai énekkar. Az ünnepély kezdete délután pont-ban 4 órákor. A terem csak fél négy órákor fog kinyitattni.

* **Vértési Gyula.** a magyar elbeszélő irodalom egyik kitűnő ifjú tagja és reménye, tegnap megvált a »Debreczeni Ellenőr« szerkesztésétől. Rokonszenves, kedves kollégát vesztettünk benne, kinek megváltását a debre-czeni hírlapírói gárdától őszintén sajnáljuk. Politikai ellenfelünk volt ugyan, de nem volt ellenségünk s függetlenségét mint kormány-párti lapszerkesztő is megővta, a mi tisztele-tünket és szeretetünket érdemelte ki. A »De-breczeni Ellenőr« szerkesztését a mai napon ismét Vértési Arnold vette át.

* **Állatösszeírás Magyarorszá-gon.** Fentartással közöljük a hírt, hogy az állatösszeírást a jövő évben, legkésőbbben azon-ban 1894-ben fogja a kormány eszközölneni, még pedig az eddig követett irányval sokkal nagyobb figyelemmel és gondnal, a mennyiben

dom, hogy az anyák — igen, ön is mon-dta édes mamája is óhajta azt, hogy Margit... — Esedezem, én egy szót se mondtam még eddig, hogy nevezik nómet! — Az nem Margit... Bár ez igen kedves név, kedves, a ki viseli is... de...

— Maguk oly lassan jönnek már! kial-tott föl Leona egy fűzfa alatt ilve Geróval Margittal és a lorddal, — nem is keresnek utat, csak tüskön-bokron keresztül!

— A hegyi vandornak nem kell utat ke-resni kényelmesen, felelt jó hangosan. Hölgye-im előre, az est hűs. Mi már fázunk is Szeréna kisasszonnyal. S tovább vezette ezt.

— Szegények! susogta Geró, Leonához hojolvá. Lennének csak életrevalók, nem vol-nának oly fagyosok!

— Én nem hiszem, felelt Leona, hogy a kapitány fogos volna.

— De biz az! kacagott az ügyvéd. Viz-ből van érzése is, nem tűzből. A tenger meg-hűtötte és ép oly vigyázattal, kiszámíva, óvakodva és hideg komolysággal vezeti szívet a házasalet tengerre felé, mint hajóit vezette.

— Akkor okos férj lesz belőle, mondta Leona. Csakis ilyen férj kell Margitnak.

Margit sejté, miről van szó, keserűen csukta be ajkait és elfordult.

— Nem hiszem én, hogy bármelyik le-ánya mélyen tudjon néz hatni! felelt Lonának az ügyvéd. Önféjű még mindig a fele... De menjünk a társaság után.

Margit gyorsan vezette a lordot. Bar-mint szépelgett is ez neki, nem érdekli. Szün-telen Jenő kísérte szemeivel, s meg kellett látnia, hogy az elválsnál kezelt csókolt Szeré-nának s ez mélyen elpirult.

(Folyt. köv.)

uj nagy szőnyeg-raktárunkat

berendezhetjük, helyszüke miatt leltározásunk előtt mindenféle:

SZŐNYEGEK, butorkelmék

valamint

FÜGGÖNYÖKET

(461)

viaszos vászon, padló-parket és linooleumot

10-20-30 százalékkal olcsóbban árúsítunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA.

Ajánlom a t. közönség b. figyelmébe az általam feltalált és öt állam szabadalmával ellátott kávé pörkölő gépen előállított

kávé-kivonatomat.

Mely már az eddigi általános használat sikeres eredménye folytán a legtöbb háztartásban be van vezetve. Kellemes valódi kávé zamata miatt, a legajánlhatóbb mint kávé pötlek, és éppen ezen kiváló tulajdonságánál fogva, semmire sem hasonlítható össze vele, semmiféle gyártmányú pöttkávé.

A háztartásoknál lényeges megtakarítást lehet elérni, mert a kávé kivonat valódi kávé zamattal lévén előállítva, kevesebb babbávé szükségeltetik.

Kívánatra barkinek is saját személyes meggyőződése céljából ingyen mintával szolgálok

LEINDENFROST ÁRMİN, Debreczen.

Kivonat a Dr. Védördi Viktor vegytanár által adott nyilatkozatokból.

Leindenfrost Ármín által feltalált kávépörkölő gépen készített zamatosított pöttkávé vegyelmévé, kitünt, hogy a kávénak csakis a kellemes elillanó zamata veszi fel a pöttkávé; az izgató hatású koffein, mely reszketést és álmatlanságot idéz elő, nem megyen által, és így a gépen előállított zamatosított pöttkávéval még oly egyének is élhetnek, kiknek a rendes valódi kávé élvezetét az orvos tiltotta.

Dr. Védördi Viktor, vegytanár. (174.) 2-2.

Máriaczei gyomor-cseppek

Kitűnően hatnak a gyomor-betegségeknél, nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Jelek, melyekről a gyomor-betegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a gyomorgyengeség, búzós lehellet, felfújtság, savanyu felhűfűgés, hasmenés, gyomorférfés, felesleges nyálka-kiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörs, kemény székelés vagy szűkölés. — Hatásos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és itallal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Nevezett betegségeknél a MARIACZEI GYOMORCSEPPEK évek óta a legnagyobb sikerrel használtattak, a mit száz és száz bizonyítvány igazol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, 40 kr. Kettős palacké 70 kr. Központi szétküldés által, Krem-sierben, (Morvaország) A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly cseppeket tessék valódi diáknak elfogadni, melyeknek burkolására zöld szalag van ragasztva e szavakkal: "Valódiságát bizonyítom." E szalag az én aláírásommal van ellátva.

Valódi MARIACZEI GYOMORCSEPPEK kaphatók:

Debreczenben: Mihály István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Er-Mihályfalván: Mátray István; Dioszegben: Vaday Ignác; Hadházon: Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban: Sárossy Imre, — Kaban: Horváth 431. Kálmán gyógyszerész uraknál. 5-43

Cs. kir. országosan szabadalmazott finom lüqueör gyár.

Alapított 1850-ben. — 20 kitüntetés és elismerő oklevél.

Fränkel Adolf és fiai, BIALA (Galiczia),

ajánlják jutalmakkal kitüntetett lengyel liquer különlegességeiket

Kontuszówka, köménymagos, Allasch stb.

Mindenféle faju és kitünőségeiről elismert minőségű liquere-ök, vadászati és uti liquere-ök, különlegességek régi szesz italokból.

Kapható: minden előkelőbb csemege-, fűszer-üzletekben, cukrázda és kávéházakban.

Elárúsítók kedvezményben részesíttetnek. Árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

(47.) 22-22.

A legolcsóbb és legdiszesebb temetkezési intézet.

„KEGYELET”

Piacz, kereskedelmi palota a megyeház mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy volt társam Fischer János urnak az üzletből történt kilépése folytán, intézetemet egészen más alapelvekre fektettem és azt a legszebb és a mai kornak megfelelő berendezésekkel szereltem fel,

az árakat pedig majdnem felényire szállítottam le, miről is a n. é. gyászoló közönség meggyőződést szerezhet.

Temetések rendezését helyben vagy vidéken,

hulla szállítást minden irányban

legjutányosabban elvállalok és azt a legnagyobb pontossággal teljesítek.

Legfőbb törekvésem leendő pontos, gyors és lelkiismeretes kiszolgálásom, hogy a n. é. közönségnek bizalmát megnyerjem, melylyel visszaélni nem fogok soha.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását és pártfogását s én biztosítom a legjutányosabb kiszolgálásról

teljes tisztelettel

Kernáts Gyula.

(275.) 20-20.

Ércz- és művirág-koszorúk, szalag-felirat minden kivitelben.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember hó 1-től kezdve az összes raktárunkon levő

NŐI RUHASZÖVETEKET,

fekete divat-kelméket is,

SZINES MOSÓ VELEZEKET,

Téli gyapjú nagykendőket, trikot derék és gyermekruhákat,

valamint

szőnyegeket,

bútorszöveteket, ágy- és asztal-terítőket, függönyöket,

(418.) mélyen leszállított áron árúsítjuk el. 31-

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.